

SPOSOBY WYRAŻANIA ROZKAZU / ZAKAZU

1. **imperativus praesentis** (nakaz dla 2 osoby)
 2. **imperativus futuri** (nakaz dla 2 i 3 osoby)
 3. **coniunctivus iussivus / prohibitivus** (nakaz / zakaz dla 2 i 3 osoby)
 4. **noli / nolite + infinitivus** (zakaz dla 2 osoby)
 5. **fac / facite (+ut) + coniunctivus praesentis** (nakaz dla 2 osoby)
 6. **cave / cavete (+ne) + coniunctivus praesentis** (ostrzeżenie / zakaz dla 2 osoby)
-
1. 2 sg. act.: mitte! / 2 pl. act.: mittite! / 2 sg. pass.: mittere! / 2 pl. pass.: mittimini!
 2. 2 sg. act.: mittito! / 3 sg. act.: mittito! / 2 pl. act.: mittitote! / 3 pl. act.: mittunto! /
2 sg. pass.: mittitor! / 3 sg. pass.: mittitor! / 3 pl. pass.: mittuntor!
 3. 2 sg. act.: miseris! / 3 sg. act.: mittat! 2 sg. pass.: missus eris! / 3 sg. pass.: mittatur!
 4. 2 sg. act.: noli mittere! / 2 pl. act.: nolite mittere!
 5. 2 sg. act.: fac (ut) mittas / 2 pl. act.: facite (ut) mittatis
 6. 2 sg. act.: cave, ne mittas! / 2 pl. act.: cavete, ne mittatis

1. Quum Romae fueris, Romano vivito more!
2. Medico, mercedis quantum poscet, promitti iubeto. (Cic.)
3. Quantum poposcerit Antonius, dato. (Cic.)
4. Ito, quo voles. (Plaut.)
5. Priusquam cuiquam convivae dabis, gustato tute prius. (Plaut.)
6. Si de me ipso plura dicere videbor, ignoscitote. (Cic.)
7. Nudus ara, sere nudus. (Verg.)
8. Consule, vir, fac vota; senex iuvenisque, labora!
9. Procul, o procul este, profani. (Verg.)
10. Collige, virgo, rosas, dum flos novus et nova pubes,
Et memor esto aevum sic properare tuum! (Poetae minores)
11. Esto, quod esse videris!
12. Similes estote arboribus, quae umbram et fructus suos advenientibus praebent, etiam
illis, qui saxis et fustibus eas petunt!
13. Ignoscito saepe alteri, numquam tibi.
14. Errantem in viam reducito.
15. Semper tu scito flammam fumo esse proximam; fumo comburi nil posse, flamma
posse.
16. Non satis est pulchra esse poemata; dulcia sunt.
17. Virgines Vestales in urbe custodiunt ignem foci publici sempiternum. (Cic.)
18. Salus populi suprema lex esto! (Cic.)
19. Hoc facito, hoc ne feceris. (Cic.)
20. Marko Marulić (1450-1524), *Versus in directum stoici, in transversum epicurei*:

dilige	virtutes	damnato	turpia	sperne
delicias	omnes	nomen	servato	pudicum
incestum	fugito	fortis	consortia	quaere
mollia	vitato	convivia	temne	nepotum
quaere	labores	posce	Catonum	commonefacta